

Kwalificatiedossier

Adviseur Crisisbeheersing

Adviseur Crisisbeheersing

Werkzaam binnen de organisatie van crisisbeheersing

Versie: 2.0, 1 aug 2019

Instituut Fysieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.ifv.nl
info@ifv.nl
026 355 24 00

Colofon

Oprachtgever: Portefeuillehouder Vakbekwaamheid landelijk netwerk
bevolkingszorg
Titel: Kwalificatiedossier Adviseur Crisisbeheersing
Datum: 1 aug 2019
Status: Definitief
Versie: 2.0
Auteurs: Jorieke Berentsen (onderwijskundige IFV) en Expertgroep
Adviseursrollen crisisbeheersing
Projectleider: Susan van Petten
Review: Expertgroep Vakbekwaamheid bevolkingszorg
Eindverantwoordelijk: IFV, Programma vakbekwaamheid bevolkingszorg

Inhoud

Inleiding.....	4
Deel A Algemene informatie	5
Deel B Overzicht kerntaken	6
Deel C Competenties	7
Deel D Uitwerking kerntaken	9
Deel E Specificaties vakbekwaamheid	11
Deel F Verantwoording.....	13
Bijlage 1 Namenlijst	15

Inleiding

Opbouw dossier

Het kwalificatiedossier beschrijft op gestandaardiseerde wijze de functievereisten voor de Adviseur Crisisbeheersing¹ (ACB) binnen een veiligheidsregio. Dit document is ervoor bedoeld om een algemeen beeld te schetsen voor deze functie.

De opbouw van het kwalificatiedossier ziet er als volgt uit:

- Deel A Algemene informatie over wat de functie typeert.
- Deel B Beschrijving van de kerntaken.
- Deel C Beschrijving van de competenties.
- Deel D Uitwerking van de kerntaken in werkzaamheden en daaruit voortvloeiend de keuzes en dilemma's van de functie.
- Deel E Beschrijving van de specificaties van zowel de initiële als de blijvende vakbekwaamheid, evenals een beschrijving van het niveau.
- Deel F Verantwoording van de totstandkoming van het kwalificatiedossier als het benoemen waar de verantwoordelijkheid ligt voor het onderhouden van het kwalificatiedossier.

¹ Waar in dit document 'hij' staat geschreven wordt bedoeld: 'hij/ zij'. Waar 'zijn' staat wordt bedoeld 'zijn/ haar'. Waar 'hem' staat wordt bedoeld 'hem/ haar'. Voor de leesbaarheid is steeds voor de verkorte vorm gekozen.

Deel A Algemene informatie

A.1 Plaatsing van de functie

De functionaris is trekker als het gaat om de voorbereiding van de gemeente op haar rol in de crisisbeheersing. Hij ziet toe op de voorbereiding van de gemeentelijke organisatie bij calamiteiten, crisis, continuïteit en nafase. Daarnaast focust hij zich op risicomanagement en advisering van de burgemeester op het gebied van crisisbeheersing. De positionering van deze functie is divers. Deze diversiteit is niet van invloed op de (taak)elementen binnen dit kwalificatieprofiel².

De functiebenaming voor deze functionaris is momenteel divers. In alle gevallen gaat het echter om dezelfde functionaris, namelijk degene die namens het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijk³ is voor de voorbereiding van de gemeente op rampen en crisis.

A.2 Complexiteit van de functie

De adviseur crisisbeheersing krijgt te maken met zowel klein- als grootschalige vraagstukken die grote politiek-maatschappelijke impact kunnen hebben. De adviseur heeft daarbij te maken met verschillende verwachtingen vanuit de omgeving en politieke en maatschappelijke belangen.

² De positie van deze functionaris kan in elke gemeente of regio anders zijn. Hij valt bijvoorbeeld rechtstreeks onder de gemeentesecretaris, een hoofd Bestuurszaken, bestuurs- en managementondersteuning of een afdeling Openbare Orde en Veiligheid.

³ De gemeentesecretaris is eindverantwoordelijk voor de gemeentelijke voorbereiding op de crisisbeheersing, waaronder ook de voorbereiding op de nafase. De adviseur crisisbeheersing is vervolgens trekker van deze ambtelijke voorbereiding.

Deel B Overzicht kerntaken

Kerntaak 1 Coördineren van de voorbereiding van de gemeente op de crisisbeheersing

De adviseur crisisbeheersing draagt zorg voor monodisciplinaire planvorming, draagt bij aan de multidisciplinaire planvorming, monitort en evalueert de crisisbeheersing vanuit de Bevolkingszorg kolom. De adviseur crisisbeheersing zorgt voor bemensing van de gemeentelijke processen in de crisisbeheersing, evenals de facilitering, vakbekwaamheid en alarmering van deze medewerkers.

Kerntaak 2 Adviseren van het lokaal/regionaal bestuur en de gemeentelijke organisatie over 'de organisatie van en voorbereiding op de crisisbeheersing'

De adviseur crisisbeheersing adviseert en communiceert over beleid van de crisisbeheersing en de gemeentelijke crisisorganisatie. De adviseur crisisbeheersing informeert bestuur en management over de kwaliteit en kwantiteit van de crisisorganisatie.

Kerntaak 3 Bijdragen aan en bewaken van de samenwerking

De adviseur crisisbeheersing neemt deel aan werkgroepen/samenwerkingsvormen ten behoeve van de ontwikkeling en het beheer van producten en kan het standpunt van de gemeente inzake crisisbeheersing vertegenwoordigen.

Deel C Competenties

De onderstaande benoemde competenties en competentieniveaus zijn het meest relevant voor de functie en/ of cruciaal bij het uitvoeren van (een deel van) de kerntaken. De competenties zijn afkomstig uit de [competentie box](#).

Competentie: Omgevingsbewustzijn

Is zich bewust van maatschappelijke en politieke ontwikkelingen of andere omgevingsfactoren. Speelt in op deze ontwikkelingen en vertaalt deze naar het eigen werkgebied.

Niveau B

- Is voldoende op de hoogte van maatschappelijke en politieke ontwikkelingen die relevant zijn voor het werkveld.
- Gebruikt vergaarde kennis regelmatig effectief voor de eigen organisatie.
- Weet waar vergelijkbare organisaties mee bezig zijn. Anticipeert effectief op ontwikkelingen die gaande zijn in de omgeving van de organisatie.
- Kan zich verplaatsen in politiek bestuurlijke argumenten.

Competentie: Overtuigingskracht

Overtuigt anderen van een bepaald standpunt om instemming te krijgen met bepaalde plannen, ideeën of producten.

Niveau C (acceptatie bereiken)

- Overtuigt anderen van zijn/haar standpunt.
- Blijft in discussies bij tegenspel overeind.
- Doet realistische en goed uitvoerbare voorstellen.
- Bereikt acceptatie van ideeën bij anderen.

Competentie: Regisseren

Brengt belangen, opinies en inbreng van diverse partijen samen. Geeft vorm aan en richting aan (uiteenlopende) samenwerkingsverbanden en realiseert een gemeenschappelijk resultaat.

Niveau A (beheersen)

- Geeft vorm aan uiteenlopende en soms complexe samenwerkingsverbanden.
- Houdt vast aan een gemeenschappelijke richting met oog voor de verschillende partijen.
- Overziet verschillende inbrengen, opinies en belangen en is in staat deze in te passen in een gemeenschappelijke richting.
- Is een bindende factor.
- Zet grote lijnen uit en spreekt de individuele 'spelers' op hun eigen bijdrage aan.

Competentie: Plannen en organiseren

Stemt activiteiten van zichzelf (en anderen) op elkaar af en bepaalt hun volgorde zodat doeleinden efficiënt en effectief gerealiseerd worden.

Niveau B (afstemmen)

- Stemt activiteiten (van zichzelf en anderen) op elkaar af.
- Deelt werkzaamheden efficiënt in en stemt activiteiten op elkaar af.
- Heeft inzicht in tijd, middelen en mensen die nodig zijn om een optimaal resultaat te behalen en weet deze te werven.
- Houdt overzicht over de werkzaamheden en toetst de voortgang.
- Legt relaties tussen werkzaamheden binnen de organisatie en stemt planning van eigen werkzaamheden hierop af en weegt belangen en risico's af.

Competentie: Analytisch vermogen (probleemanalyse)

Signaleert problemen; herkent belangrijke informatie; legt verbanden tussen gegevens. Spoort mogelijke oorzaken van problemen op; zoekt ter zake doende gegevens.

Niveau B

- Legt dwarsverbanden. Betreft ideeën uit verschillende disciplines bij het oplossen van een probleem.
- Ziet de relatie tussen feiten en de mogelijke oorzaken en gevolgen.
- Geeft aan welke informatie vereist is voor een goede beeldvorming en gebruikt effectieve methoden teneinde de relevante informatie te vergaren.
- Onderzoekt alternatieven om zich een oordeel te vormen.
- Omschrijft realistische scenario's met relaties tussen oorzaak en gevolg.

De volgende competenties worden als aanwezig verondersteld:

- > Besluitvaardigheid
- > Stressbestendigheid
- > Resultaatgerichtheid

Deel D Uitwerking kerntaken

Kerntaak 1 Coördineren van de voorbereiding van de gemeente⁴ op de crisisbeheersing⁵

1.1 Werkzaamheden

- 1.1.1. Draagt zorg⁶ voor de monodisciplinaire planvorming en draagt bij aan de multidisciplinaire planvorming.
- 1.1.2. Draagt zorg voor het bemensen van de gemeentelijke processen in de rampenbestrijding.
- 1.1.3. Draagt zorg voor de facilitering van de medewerkers.
- 1.1.4. Draagt zorg voor vakbekwaam worden en blijven van medewerkers.
- 1.1.5. Draagt zorg voor actuele bereikbaarheidsgegevens ten behoeve van de alarmering.
- 1.1.6. Draagt zorg voor de monitoring en evaluatie van oefeningen en inzetten.
- 1.1.7. Draagt zorg voor een ingerichte crisisruimte.

1.2 Keuzes en dilemma's

- 1.2.1. Kan omgaan met weerstanden uit de gemeentelijke organisatie ten aanzien van het uitvoeren van taken in de rampenbestrijding.
- 1.2.2. Kan omgaan met demotivatie van medewerkers binnen de eigen crisisorganisatie.
- 1.2.3. Kan idealen van medewerkers en organisatie in overeenstemming brengen en in perspectief plaatsen.
- 1.2.4. Maakt een afweging tussen de optimale realisatie van (wettelijke en regionale) doelen en de capaciteits- en budgettaire beperkingen van de gemeentelijke organisatie.
- 1.2.5. Kan omgaan met en inspelen op een continu veranderende omgeving.
- 1.2.6. Maakt een afweging welke taken hij zelf en welke taken door anderen binnen de rampen- en crisisbestrijdingsorganisatie moeten worden uitgevoerd.

Kerntaak 2 Adviseren van het lokaal/regionaal bestuur en de gemeentelijke organisatie over 'de organisatie van en voorbereiding op de crisisbeheersing'

2.1 Werkzaamheden

- 2.1.1 Adviseert over beleid van de crisisbeheersing, zoals planvorming.
- 2.1.2 Adviseert over de crisisorganisatie, zoals vakbekwaamheid, facilitering en bemensing.
- 2.1.3 Informeert, zowel het bestuur als het gemeentelijke management en/of (coördinerend) gemeentesecretaris, regelmatig over de kwaliteit en kwantiteit van de crisisorganisatie.
- 2.1.4 Voert periodiek overleg met de burgemeester en/of (coördinerend) gemeentesecretaris.
- 2.1.5 Communiqueert actief over de voorbereiding op de organisatie van de crisisbeheersing naar de leden van de gemeentelijke crisisbeheersingsorganisatie.

2.2 Keuzes en dilemma's

- 2.2.1 Kan omgaan met tegengestelde (bestuurlijke) belangen binnen de gemeentelijke organisatie en tussen de gemeentelijke en (sub)regionale belangen.

⁴ Met gemeente wordt bedoeld als gemeentelijke organisatie en lokaal bestuur

⁵ Crisisbeheersing wordt breder bedoeld dan Bevolkingszorg. Bevolkingszorg valt onder crisisbeheersing.

⁶ 'Draagt zorg' impliceert dat de functionaris verantwoordelijkheid draagt voor deze taak. De functionaris kan de taken echter zelf uitvoeren, maar kan ook de uitvoering van taken delegeren/beleggen bij een andere functionaris.

- 2.2.2 Kan omgaan met tegengestelde bestuurlijke en operationele belangen.
- 2.2.3 Kan omgaan met verschillende organisatieculturen .

Kerntaak 3 Bijdragen aan en bewaken van de samenwerking

3.1 Werkzaamheden

- 3.1.1. Neemt deel aan werkgroepen/samenwerkingsvormen om een bijdrage te kunnen leveren aan de ontwikkeling en het beheer van producten.
- 3.1.2. Brengt het standpunt van de gemeente/regio m.b.t. crisisbeheersing in de beleids(vorming)overleggen in.
- 3.1.3. Draagt zorg voor relatiebeheer⁷.
- 3.1.4. Fungeert als aanspreekpunt en accounthouder voor de crisisorganisatie.

3.2 Keuzes en dilemma's

- 3.2.1. Kan omgaan met tegengestelde bestuurlijke en operationele belangen.
- 3.2.2. Maakt een afweging welke taken hij zelf en welke taken door anderen binnen de rampen- en crisisorganisatie moeten worden uitgevoerd.
- 3.2.3. Kan omgaan met verschillende medewerkers op technisch, tactisch en strategisch niveau
- 3.2.4. Kan omgaan met en inspelen op een continu veranderend netwerk.

⁷ denk aan afstemming tussen crisispartners, rijksdiensten, woningbouwcorporaties, vitale partners en/of waterschappen.

Deel E Specificaties vakbekwaamheid

E.1 Instroomeisen functie

Het wenselijke basisniveau is voor de Adviseur Crisisbeheersing als volgt:

1.1.1 Instroomeisen

- > Minimaal HBO werk- en denkniveau.
- > Aantoonbare kennis over en ervaring met het werken in een politiek/bestuurlijke omgeving

1.1.2 Functionele kennis en vaardigheden

- > Beschikken over de in het profiel aangegeven competenties en kerntaken, zoals beschreven in deel C en D van dit kwalificatiedossier.
- > Aantoonbare kennis en ervaring met de crisisbeheersing is minimaal blijkend uit:
 - o kennis van en inzicht in de multidisciplinaire (regionale) crisisbeheersing en het regionaal risicoprofiel;
 - o kennis van en inzicht in de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van bevolkingszorg;
 - o kennis van en inzicht in de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van brandweer, politie en GHOR en de overige (regionale) partners binnen en buiten de crisisbeheersing;
 - o kennis van relevante wet- en regelgeving;
 - o kennis van en inzicht in de overdracht van de nafase;
 - o kennis hebben over en het kunnen werken in een politiek bestuurlijke omgeving;
 - o kunnen werken onder crisissomstandigheden;
 - o kunnen werken in een complexe omgeving die meerdere beleidsterreinen omvat.

E.2 Vakbekwaam worden en blijven

Vakbekwaamheid bevolkingszorg adviseert de volgende opleidingen voor de Adviseur Crisisbeheersing om startbekwaam te worden. Deze opleidingen kunnen vanzelfsprekend samengevoegd aangeboden worden.

- > Een basisopleiding bevolkingszorg; raadpleeg het [opleidingskader](#) voor de basisopleiding voor de inhoud van deze opleiding.

Vakbekwaam blijven is zowel een werknemers- als werkgeversverantwoordelijkheid. De Adviseur Crisisbeheersing krijgt inzicht in zijn vakbekwaamheid door zelfreflectie en zelfbeoordeling van eigen (leer)resultaten. De Adviseur Crisisbeheersing krijgt ongevraagd positieve en negatieve feedback en schat deze zelf op waarde. De Adviseur Crisisbeheersing verdiept zich zelfstandig in nieuwe (wetenschappelijke) kennis en inzichten.

Hij neemt actief deel aan informatie- en/ of kennisbijeenkomsten rondom proces en inhoud. Hij neemt zelf het initiatief om zijn leer- en oefenbehoeften met zijn leidinggevende te bespreken. Hij maakt zelf een plan om zijn competenties gericht op peil te houden en op de hoogte te zijn van nieuwe ontwikkelingen en vakkennis. Hij toont zijn vakbekwaamheid door zich te laten beoordelen.

Deel F Verantwoording

F.1 Totstandkoming

Dit dossier bevat een verzameling van kwaliteitsinstrumenten die ontwikkeld zijn binnen het project GROOTER voor de functie van Adviseur Crisisbeheersing. In 2015 heeft het IFV het intellectuele eigendom over deze documenten gekregen en daarbij de verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud. Beide zijn geborgd binnen het IFV programma Vakbekwaamheid bevolkingszorg.

Doel van de kwaliteitsinstrumenten is enerzijds professionalisering van bevolkingszorg en anderzijds betere uitwisselbaarheid tussen gemeenten en veiligheidsregio's. De producten zijn opgesteld door het veld en voor het veld. Dit betekent dat bij de ontwikkeling en doorontwikkeling van de producten gebruik is gemaakt van functionarissen die in de praktijk een rol binnen bevolkingszorg vervullen en die daarin ook (praktijk)ervaring hebben opgedaan. Bij het opstellen van de producten is gekozen voor 80 procent uniformiteit en 20 procent lokale/regionale invulling⁸. Hierdoor wordt regionale of zelfs interregionale bijstand tussen gemeenten en veiligheidsregio's mogelijk gemaakt én is er binnen de opleiding (en planvorming) ook ruimte voor lokaal of regionaal maatwerk.

De kwaliteitsinstrumenten zijn beschikbaar voor veiligheidsregio's, gemeenten en opleidingsinstanties. Zij kunnen op basis van deze producten hun medewerkers toerusten voor hun taak bij een crisis of incident. Hiermee kan een volgende stap worden gezet in de verdere professionalisering van bevolkingszorg, maar ook in uniformiteit en uitwisselbaarheid van functionarissen in Nederland.

⁸ Dit document is ervoor bedoeld om een algemeen en gedeeld beeld te schetsen voor deze functie. Het kan door regionale verschillen zo zijn dat deze functie een andere benaming heeft of een andere plek in de crisisorganisatie

F.2 Procesinformatie

Proces	
Herzien door:	Expertgroep Adviseursrollen crisisbeheersing
Onder regie van:	IFV, Programma vakbekwaamheid bevolkingszorg
Vastgesteld door:	2019, Portefeuillehouder namens het Landelijk netwerk bevolkingszorg
Versie:	2.0, augustus 2019
Reden voor evt. wijziging kwalificatiedossier	Periodiek onderhoud na 8 jaar, wijziging Referentiekader Regionaal Crisisplan en gewijzigde praktijk inzichten over de invulling van de functie
Verantwoordelijkheid beheer en onderhoud	De verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen en onderhouden van de kwalificatiedossiers voor functionarissen werkzaam binnen de crisisbeheersing organisatie is belegd bij het Instituut Fysieke Veiligheid.

F.3 Brondocumenten

Bij de totstandkoming van dit kwalificatiedossier is gebruik gemaakt van onderstaande bronnen:

- > [Referentiekader Regionaal Crisisplan 2017, Referenties bevolkingszorg](#) (1 september 2016)
- > [Bevolkingszorg op orde 2.0 - eigentijdse bevolkingszorg, volgens afspraak](#) (16 mei 2014)
- > Wet veiligheidsregio's
- > Wet Publieke Gezondheid
- > [Besluit veiligheidsregio's](#) (1 december 2017)
- > Besluit personeel veiligheidsregio's
- > <https://www.ifv.nl/nieuws/Paginas/Vernieuwde-Bestuurlijke-Netwerkkaarten-Crisisbeheersing.aspx>
- > Taakkaarten van verschillende rollen van diverse regio's.

Bijlage 1 Namenlijst

1.1 Expertgroep (ontwikkeling)

Naam	Organisatie
Birgitta Dolfing	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Mirjam Eelssema	Veiligheidsregio Groningen
Maaïke Boomkamp	Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
Eva Vollema	Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
Teun Timmermans	Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland
Meike Stortelder	Veiligheidsregio Brabant-Noord
Melissa van Driel	Veiligheidsregio Brabant-Noord
Theo Kloosterman	Gemeente Velsen

1.2 Expertgroep Vakbekwaamheid bevolkingszorg (vaststelling)

Naam	Organisatie
Robert Reus	Coördinerend gemeentesecretaris Noord-Holland-Noord (portefeuillehouder LNB)
Lobke van der Krabben	Veiligheidsregio Brabant-Noord
Marla Ringburg	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
Egon Wolf	Veiligheidsregio Gelderland-Midden
Christiaan Bruggen	Veiligheidsregio Friesland
Sandra van der Burg	Veiligheidsregio Haaglanden
Cees Jan Bloemendaal	Veiligheidsregio IJsselland
Larissa Zijm	Veiligheidsregio Kennemerland
Inge Marijnissen	Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
Menno van de Wetering	Veiligheidsregio Zeeland

